

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Úřad vlády České republiky

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Utvářejme Evropu společně

Shaping Europe together

Možnosti kariéry v institucích EU

Vážení zájemci o kariéru v institucích EU,

níže přikládáme přehled vašich kariérních možností v rámci institucí EU. Od roku 2015 koordinuje Úřad vlády tzv. Strategii podpory Čechů v institucích EU (dále jen „Strategie“). Cílem Strategie je jednak podporovat Čechy, kteří již v institucích EU pracují či pracovat chtějí, a jednak zvyšovat kvalifikaci zaměstnanců české státní správy prostřednictvím programů EU k tomu určených, zejména prostřednictvím vysílání národních expertů (Seconded National Expert, SNE) a stážistů v rámci programu NEPT (National Expert in Professional Training). Strategie se dlouhodobě snaží podporovat Čechy a Češky z různých oborů, i mimo státní správu a své služby nabízí zpravidla zdarma pro všechny zájemce. Velká část aktivit se rovněž soustředí na komunikaci o kariérních možnostech i středoškolským a vysokoškolským studentům. Strategii mají ve společné gesci také Diplomatická akademie Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo financí a Stálé zastoupení ČR při EU v Bruselu (dále jen „SZB“).

Testy EPSO a výběrová řízení do institucí EU

Hlavními cíli Strategie je podporovat Čechy a Češky při jejich kariérním růstu a informovat o možnostech kariéry v EU. ČR je bohužel dlouhodobě nedostatečně zastoupená v institucích a agenturách EU. Ta je přitom pro profesionály v téměř všech oborech velmi perspektivním zaměstnavatelem, který nabízí relativně dobré možnosti kariérního postupu, dobré finanční ohodnocení, stabilní zaměstnání a *work-life balance*.

Instituce EU přijímají úředníky ve dvou základních kategoriích: administrátoři (AD) a asistenti (AST). Právě úředníci v kategorii AD vykonávají odbornou práci napříč agendami EU. Zvláštní podskupinu asistentů pak představují sekretářské pozice (AST/SC). Pro absolventy bakalářského i magisterského studia vyučovaného na vysokých školách v EU bez předchozí praxe jsou vypisované konkurzy na pozice AD5. Vyšší pozice (např. AD6 nebo AD7) vyžadují již několikaletou praxi v oboru získanou po ukončení VŠ studia. Pro výkon nejnižší manažerské pozice (Head of Unit) se vyžaduje alespoň platová třída AD9 či vyšší.

Úspěšní uchazeči o práci v EU jsou následně zařazeni na tzv. rezervní seznam (reserve list), který je k dispozici orgánům a institucím EU. Platnost rezervního seznamu je uvedena při jeho vyhlášení, u specializovaných profilů je platnost delší než u všeobecného výběrového řízení (tzv. generalists). Platnost rezervního seznamu může být prodloužena. Asi 80% uchazečů zařazených na rezervní seznam získá uplatnění v orgánech a institucích EU. Po úspěšném absolvování devítiměsíční zkušební doby je úředník na svém služebním místě potvrzen na dobu neurčitou.

Utvářejme Evropu společně

Shaping Europe together

Důležité odkazy:

- Jak se dostat do institucí EU:
<https://euroskop.cz/ja-a-eu/kariera-v-eu/pruvodce-epso-testy/>
- Průvodce EPSO testy:
<https://euroskop.cz/ja-a-eu/kariera-v-eu/pruvodce-epso-testy/>
- [LinkedIn účet „EU Careers Czech Republic“:](https://www.linkedin.com/company/eu-careers-czech-republic/)
[linkedin.com/company/eu-careers-czech-republic](https://www.linkedin.com/company/eu-careers-czech-republic/)

Veškerá výběrová řízení a konkurzy na služební a pracovní místa v institucích EU koordinuje Úřad EPSO („European Personnel Selection Office“). Dne 31. ledna 2023 Správní rada Úřadu EPSO rozhodla o několika podstatných změnách v otevřených výběrových řízeních EPSO. Hlavní změnou je, že testování probíhá jen formou písemných testů, on-line a v průběhu jednoho dne. Hlavním cílem je celý proces výběrového řízení zjednodušit a zkrátit z průměrných 13 měsíců na 6 měsíců.

Další výraznou změnou je praktické zrušení hodnoticího centra (tzv. assessment centra). Nově se testování EPSO soustředí na testy uvažování (slovního, číselného a abstraktního), test znalostí o EU a test digitálních dovedností u všeobecného výběrového řízení příp. test znalostí daného oboru u specializovaných výběrových řízení. Posledním kolem je případová studie. Současně došlo ke změně hodnocení testů, kdy u většiny z nich stačí získat minimální počet bodů pro postup do dalšího kola (testy uvažování, případová studie).

Rozhodující pro úspěch ve výběrovém řízení a zařazení na rezervní seznam, z něhož probíhá vlastní nábor, je získat co nejvíce bodů v testu znalostí o EU resp. v testu znalostí z oboru. Kromě zrychlení výběrových řízení by mělo rovněž dojít k výraznému navýšení počtu úspěšných uchazečů na rezervních seznamech, což by obecně mohlo přispět k větší úspěšnosti uchazečů z nedostatečně zastoupených členských států, součástí kterých je i ČR.

Současná situace

Od června 2023 jsou vyhlášována výběrová řízení podle nové podoby, přičemž testování bylo zahájeno od září 2023. Bohužel však u prvních výběrových řízení probíhajících novým způsobem nastaly problémy s počítačovým systémem, který zajišťuje vzdálený přístup uchazečů k testům.

Utvářejme Evropu společně

Shaping Europe together

Vzhledem k potřebě získání času na vyřešení problémů se systémem pro testování (vyhlášení veřejné zakázky na nového poskytovatele) a s ohledem na transparentnost a rovný přístup ke všem uchazečům se EPSO rozhodlo aktuálně nevypisovat nová výběrová řízení. Situaci se snaží nejen EPSO, ale i ČR a další členské státy EU, řešit. Bohužel momentálně nelze odhadnout, v jakém časovém horizontu budou vypsána další výběrová řízení – je možné, že se tak stane až na začátku příštího roku.

Stáže v institucích a agenturách EU

Důležité odkazy:

- Stáž v Evropské komisi: [https://euroskop.cz/ja-a-eu/kariera-v-eu/prehled-instituci-eu/evropska-komise/ nebo Homepage | Traineeships \(europa.eu\)](https://euroskop.cz/ja-a-eu/kariera-v-eu/prehled-instituci-eu/evropska-komise/ nebo Homepage | Traineeships (europa.eu))
- Stáž v Evropském parlamentu: [https://euroskop.cz/ja-a-eu/kariera-v-eu/prehled-instituci-eu/evropsky-parlament/ nebo Traineeships \(europa.eu\)](https://euroskop.cz/ja-a-eu/kariera-v-eu/prehled-instituci-eu/evropsky-parlament/ nebo Traineeships (europa.eu))
- Stáže v dalších institucích a agenturách (rozcestník): <https://eu-careers.europa.eu/cs/job-opportunities/traineeships>

Obecně se stážisté účastní práce oddělení, k němuž jsou přiřazeni, a to na úrovni odpovídající jejich vzdělání a pracovním zkušenostem. Povaha jejich práce odpovídá práci samostatného úředníka. Účast na jednáních podléhá schválení mentora stážisty a může podléhat pravidlům dané instituce (citlivost projednávané záležitosti). Konkrétní podoba stáže velmi závisí na uchazeči, čeho všeho se bude chtít účastnit a na jakých činnostech a úkolech oddělení se bude chtít podílet. Stážisté mají rovněž možnost zúčastnit se studijního programu, jenž zahrnuje prohlídky dalších orgánů EU v Bruselu, Lucemburku a ve Štrasburku a přednášky pořádané v těchto institucích. V průběhu stáže lze získat cenné zkušenosti a kontakty, které mohou být následně využity při výběrovém řízení EPSO (úředníci) nebo při výběrových řízeních na dočasná pracovní místa.

Stáž Blue Book (BB) je pětiměsíční placená stáž vyhlášená Evropskou komisí (EK) dvakrát ročně. Lze si vybrat ze dvou druhů stáží: administrativní nebo překladatelskou. Stážista dostává příspěvek ve výši 1363 EUR měsíčně, který je vyplácen vždy na konci měsíce. Na každý běh může být přijato až 1 000 stážistů, přičemž každý členský stát má přidělený počet volných míst daný podílem na celkovém počtu obyvatel EU. Českých stážistů může být od října 2022 kolem 60 ročně. Kandidáti si v přihlášce mohou zvolit pro jaké generální ředitelství EK, agenturu a službu EK by chtěli pracovat. Místa jsou především vypsána pro Brusel, ale v nabídce jsou též

Utvářejme Evropu společně

Shaping Europe together

Lucemburk a další evropská města. Zvláštní opatření byla přijata pro uchazeče se zdravotním postižením.

Je důležité, aby žadatelé nepodcenili časovou náročnost vyplnění přihlášky, jelikož jde o celoevropsky velmi populární stáž, na kterou se každoročně hlásí až 10 000 žadatelů. Termíny podání přihlášky jsou vždy v lednu a srpnu. V rámci výběrového řízení se hodnotí jednotlivé části přihlášky, které mají různou váhu při výběru kandidáta. Jde zejména o oblasti, jako jsou obor studia, jazykové znalosti anebo pracovní zkušenosti. Absolventi stáže Blue Book mají zpravidla velmi dobrou šanci k získání alespoň dočasné smlouvy v relevantním útvaru instituce, ve které stáž absolvovali.

Obdobou Blue Book jsou pětíměsíční placené stáže nabízené Evropským parlamentem v rámci Schumanova programu. Stážisté pobírají měsíční příspěvek ve výši cca 1 300 EUR a přihlášky na tuto stáž se podávají každoročně v květnu a v říjnu. Také Evropský parlament přiděluje stážistům z členských států určitý počet míst (podle podílu na obyvatelstvu EU a počtu poslanců). Stáž lze absolvovat v Generálním sekretariátu (více administrativní) nebo u jednotlivých, nejen českých, poslanců (více politické zaměření stáže). I zde přijal Evropský parlament zvláštní opatření pro uchazeče se zdravotním postižením.

Stáž rovněž nabízí Generální sekretariát Rady EU, kde je každoročně k dispozici přibližně 100 míst v rámci placených stáží. Ty jsou vyhlášovány také dvakrát ročně, v únoru a v září, a měsíční příspěvek se rovněž pohybuje kolem 1 300 EUR. I zde byla přijata zvláštní opatření pro osoby se zdravotním postižením.

Výběrová řízení – časově omezené kontrakty

Důležité odkazy:

- Typy míst v institucích a agenturách EU:
<https://www.mvcr.cz/sluzba/clanek/typy-mist-v-institucich-eu.aspx>

Alternativou pro výběrová řízení na místa na dobu neurčitou mohou být časově omezené pracovní smlouvy. Tyto formy zaměstnání vám pomohou poznat prostředí institucí a agentur EU a lze v nich získat cenné znalosti, zkušenosti a kontakty, které můžete následně uplatnit při výběrovém řízení na místa úředníků (trvalý služební poměr).

Utvářejme Evropu společně

Shaping Europe together

Dočasní zaměstnanci – Temporary agents

Dočasní zaměstnanci jsou přijímáni v případě, že je třeba zajistit **zástup za úředníky** nebo **personálně posílit některé oddělení**. Tito pracovníci jsou zpravidla zaměstnáni **na dobu určitou, v institucích maximálně na 6 let**. Může se jednat o různá pracovní místa, například projektového manažera, sociologa, překladatele, vědeckého analytika, pracovníka odpovědného za přípravu programu atp.

Instituce a agentury EU, které mají o dočasné zaměstnance zájem, mohou tato volná místa zveřejnit na stránkách úřadu EPSO věnovaných pracovním příležitostem (<https://eu-careers.europa.eu/en/job-opportunities/open-vacancies/temp>). Výběrové řízení pro dočasné zaměstnance si instituce a agentury většinou organizují samy.

Dočasní zaměstnanci v Komisi: <https://eu-careers.europa.eu/en/job-opportunities/open-vacancies/ec-temp>

Dočasní zaměstnanci mimo Komisi <https://eu-careers.europa.eu/en/job-opportunities/open-vacancies/temp>

Výběrová řízení pro smluvní zaměstnance (tzv. CAST Permanent)

Smluvní zaměstnanci plní úkoly manuální či administrativní povahy nebo zajišťují dodatečnou kapacitu ve specializovaných oborech, kde je nedostatek úředníků s požadovanými dovednostmi. Pro absolventy vysokých škol jsou určeny kategorie FG IV a FG III.

Obvykle jsou přijímáni na dobu určitou (maximálně 6 let v jedné instituci EU), ale v agenturách, delegacích nebo na zastoupeních jim mohou být nabídnuty smlouvy na dobu neurčitou. Jejich výběr probíhá dvojím způsobem: prostřednictvím řízení CAST Permanent nebo ad hoc výběrového řízení. Termín CAST je z anglického Contract Agents Selection Tool a označuje Nástroj pro výběr smluvních zaměstnanců. Slovo Permanent pak znamená, že jde o výběrové řízení **bez lhůty pro podání přihlášek** – lze se do něho tedy **přihlásit kdykoli**. Uchazeči, které si instituce předvyberou, jsou pozváni na testy, které organizuje Úřad EPSO. Úspěšné absolvování těchto testů je podmínkou pro získání pracovní smlouvy

V rámci řízení CAST Permanent se nabízejí pracovní místa pro širokou škálu pracovních oblastí. U těchto výběrových řízení podávají zájemci přihlášku pro určitou oblast, nikoli na konkrétní pracovní místo.

Instituce a agentury EU mohou rovněž přijímat smluvní zaměstnance na konkrétní pracovní místa prostřednictvím ad hoc výběrových řízení. V takovém případě je pro každé volné místo stanovena specifická lhůta pro podání přihlášky. Ad hoc výběrová řízení organizují instituce a agentury samy.

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Úřad vlády České republiky

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Utvářejme Evropu společně

Shaping Europe together

S ohledem na zvyšující se poptávku po smluvních zaměstnancích ze strany institucí je pravděpodobné, že se budou výběrová řízení ad hoc vypisovat na celou řadu profilů, jako jsou například webmasteri, referenti pro konkrétní politickou oblast, lingvisté, koordinátoři projektů, pracovníci v oblasti bezpečnosti, vedoucí vědeckých/technických projektů, řidiči, specialisté v oblasti komunikace, výzkumní pracovníci atp.

Výběrová řízení na pozice CAST se tak mohou stát ideálním řešením pro překlenutí doby, než budou vypisována standardní výběrová řízení pro úředníky.

Nabídky na pracovní pozice tzv. CAST naleznete zde: <https://eu-careers.europa.eu/en/job-opportunities/open-for-application>

Smluvní zaměstnanci v institucích: <https://eu-careers.europa.eu/en/job-opportunities/open-vacancies/cast>

Smluvní zaměstnanci v agenturách: <https://euagencies.eu/jobs/job-vacancy-list>

Kariérní postup v rámci interních konkurzů institucí EU

V současné době, kdy Úřad EPSO dočasně pozastavil vypsání nových výběrových řízení, se rozhodla EK vypsát interní konkurzy pro úřednické kategorie AD 5, AD 8, AD 10, AD 12 a pro asistentské pozice AST 4. Tyto interní konkurzy mají dočasně nahradit výběrová řízení EPSO a mohou sloužit jako sice omezený, ale zásadní vektor pro povýšení stávajících českých úředníků/asistentů v EK, či také postoupení dočasných a smluvních zaměstnanců na (trvalá) úřednická místa v rámci EK. Podporu zde poskytuje zejména SZB, které má přehled o Čěších v těchto pozicích a může jim v rámci Strategie poskytnout odpovídající a často i individuální pomoc.

Utvářejme Evropu společně

Shaping Europe together

Individuální podpory, přípravné kurzy na EPSO testy

Důležité odkazy:

- Aktuální nabídky volných míst v institucích EU: <https://euroskop.cz/ja-a-eu/kariera-v-eu/aktualni-nabidky/>
- Eurocentra v regionech ČR: <https://eurocentra.cz/>
- VŠ kurz Gateway to the EU Institutions: <https://cesidoeu.cz/EP SO-1.html>
- Průvodce labyrintem výběrových řízení do EU: https://euroskop.cz/wp-content/uploads/sites/3/2023/03/Labyrint_final_c

Strategie všem českým uchazečům o kariéru v institucích EU poskytuje bezplatnou pomoc při jednotlivých kolech výběrových řízení. Česká státní správa podporuje zájemce o kariéru v institucích EU prostřednictvím přípravy na výběrové řízení EPSO. Školení na EPSO testy má na starosti Diplomatičká akademie MZV ČR.

Za účelem posilování povědomí mezi širokou veřejností a studenty o možnostech zaměstnání v institucích EU a o evropských tématech jsou průběžně organizovány akce na středních a vysokých školách, které mají za účel přiblížit možnosti studia, stáží a kariéry v EU studentům i veřejnosti. Na relevantních univerzitách napříč ČR působí síť studentů-velvyslanců kariéry v EU, kteří po dobu akademického roku přímo na univerzitě informují o možnostech stáží, pracovních nabídkách v institucích EU stejně jako a přípravných kurzech.

Aktivity v regionech jsou organizovány ve spolupráci se sítí Eurocenter Úřadu vlády, které sídlí v každém krajském městě. Veškeré informace o akcích jsou uvedeny na www.euroskop.cz, a to včetně harmonogramu akcí a aktualit z oblasti výběrových řízení.

Důležitou roli hraje také SZB, které je kontaktním místem pro Čechy a vyslané národní experty v institucích EU a zároveň je jeho role nezastupitelná při poskytování podpory úspěšným absolventům EPSO testů zařazeným na rezervní seznam. SZB může na základě žádosti úspěšným absolventům EPSO testů nabídnout podporu při získávání informací o volných místech, kandidát však sám musí usilovat o získání místa. V rámci SZB lze kontaktovat oddělení administrativních a personálních záležitostí.

Na doplnění aktivit Diplomatičké akademie MZV byl v roce 2023 spuštěn přípravný vysokoškolský kurz pro Čechy se zájmem o kariéru v institucích EU na základě spolupráce dvou předních českých univerzit. Univerzita Karlova a Vysoká škola ekonomická v Praze

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Úřad vlády České republiky

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Utvářejme Evropu společně

Shaping Europe together

vytvořily komplexní kurz pro absolventy vysokých škol. V rámci přípravného kurzu si zájemci projdou celým výběrovým řízením do institucí EU a získají individualizovanou zpětnou vazbu, aby zvýšili své šance ve výběrových řízeních. Kapacita kurzu je však omezena. Více informací je dostupných na webu <https://cesidoeu.cz/EPPO-1.html>

Dlouhodobé vysílání národních expertů z české státní správy

Čeští státní zaměstnanci mohou být vysíláni do institucí EU jako tzv. národní experti (Seconded National Experts či „SNEs“) či jako stážisté v rámci programu tzv. programu NEPT (National Expert in Professional Training). Určitou alternativou k těmto typům vysílání je program Erasmus for public administration, který je také součástí Strategie.

Národní experti jsou vysíláni z české státní správy do institucí EU na počáteční dobu vysílání od 6 měsíců po 2 roky, s následnou možností prodloužení. Prostřednictvím vysílání národních expertů lze efektivněji prosazovat zájmy ČR. Vyslaní SNEs tak nejen čerpají cenné zkušenosti, ale fungují též jako prostředníci v kontaktu mezi ČR a institucí, do které byli vysláni. V české státní správě koordinuje vysílání národních expertů Úřad vlády ve spolupráci se SZB. Vláda přitom zavedla systém, díky kterému se daří podporu Čechů úspěšně koordinovat a postupně tak zvýšit zastoupení svých expertů v institucích EU.

Zatímco v roce 2015 působili v instituci EU pouze 4 národní experti z ČR, v současnosti (2023) jich je již více než 30. Díky tomuto nárůstu národních expertů se ČR podařilo úspěšně vyslat své odborníky do prioritních oblastí EU, jako je např. energetika, mezinárodní obchod, migrace, životní prostředí či kybernetická bezpečnost. Vyslaní experti jsou přitom přínosem pro své domácí ministerstvo či úřad, např. díky poskytování informací o projednávané unijní legislativě.

Krátkodobé vysílání expertů do Komise (NEPT)

V rámci programu NEPT je každému členskému státu EU přidělen určitý počet míst pro stážisty, které lze v daném roce vyslat do Evropské komise na dobu 3 až 5 měsíců. Vyslání těchto stážistů má v gesci Ministerstvo vnitra. ČR se již několik let daří příslušný počet míst naplnit a je stále dostatek kvalitních kandidátů z ČR, kteří mají o tento typ vysílání zájem. ČR je v rámci EU jednou z mála zemí, které se daří stanovený počet stážistů dlouhodobě vysílat. Pro srovnání, v 1. polovině roku 2020 bylo v Evropské komisi celkem okolo 100 stážistů NEPT a z toho 9 jich bylo z ČR.

Další možností, jak zvýšit kvalifikaci české státní správy je účast na krátkodobé stáži v rámci programu Erasmus pro veřejnou správu (Erasmus for Public Administration). ČR má každoročně k dispozici 4 místa na tzv. 3 běhy (březnový, červnový a říjnový), která jsou pokaždé bez problémů obsazena. Zájem o tento typ stáže totiž výrazně převyšuje nabídku.